

Zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje

Do zasedání ZÚK

Bod programu: 15.1

26. zasedání zastupitelstva konané dne 27. 1. 2020

Věc:

Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad dofinancování nekrytých závazků.

Materiál na stůl: ☒

Důvod předložení:

Žádost Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad o poskytnutí dotace Regionální radě na dofinancování jejích nekrytých závazků.

Nárok na rozpočet:

Celková maximální požadovaná částka činí 6.764.000,- Kč a bude hrazena z Fondu rozvoje Ústeckého kraje v letech 2020 - 2021.

Projednáno:

Rada Ústeckého kraje

Dne: 22. 1. 2020 Pro: Proti: Zdržel se: Č. usnesení:

Přílohy:

15.1-1 Název: bod 15.1 příloha 1.pdf Žádost o poskytnutí dotace včetně příloh ☐ U

15.1-2 Název: bod 15.1 příloha 2.pdf Smlouva o poskytnutí dotace Regionální radě regionu soudržnosti Severozápad na dofinancování nekrytých závazků ☒ U

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo Ústeckého kraje

A) zrušuje

Číslo revokovaného/doplňovaného usnesení: 047/25Z/2019

bod 15.1 písm. C) usnesení Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 047/25Z/2019 ze dne 9. 12. 2019

B) schvaluje

výjimku ze Zásad pro poskytování dotací a návratných finančních výpomocí Ústeckým krajem ve znění účinném od 25. 6. 2018 z čl. VIII odst. 11 písm. b) z podmínek pro poskytnutí Programové dotace a její použití, kdy z dotace bude možné uhradit jinak neuznatelný náklad v podobě úroků a jiných sankcí, tj. v té podobě, jak bude poskytnuta dotace dle usnesení C) tohoto materiálu.

C)

dle § 36 písm. c) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, o poskytnutí dotace Regionální radě regionu soudržnosti Severozápad, se sídlem Berní 2261/1, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 75082136 ve výši 6.764.000,- Kč a o uzavření smlouvy o poskytnutí dotace dle přílohy č. 2 tohoto usnesení;

Důvodová zpráva:

Zastupitelstvu Ústeckého kraje je k projednání předkládána žádost Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad (dále jen „Regionální rada“) o poskytnutí dotace na financování svých nekrytých závazků ve výši 6.764.000,- Kč.

Dne 11. června 2019 přijala Rada Asociace krajů ČR usnesení č. 188, kterým souhlasí se zajištěním financování sporných případů (úroky z prodlení, náklady řízení apod.) podílem 50% ze státního rozpočtu a 50% z rozpočtu krajů. Vláda ČR následně usnesením č. 463 ze dne 1. července 2019 schválila použití finančních prostředků státního rozpočtu ke krytí závazků a dalších výdajů regionálních rad regionů soudržnosti, které nedisponují dostatečnými zdroji k jejich krytí (po odečtení minimálního provozního zůstatku ve výši 2 mil. Kč), a to do maximálně 50 % výše tohoto závazku.

Regionální rada se v návaznosti na tato usnesení obrátila dopisem předsedy výboru na Ústecký kraj s požadavkem na financování svých nekrytých závazků plynoucích z pravomocných rozhodnutí soudů či orgánů státní správy (např. úroky z prodlení, náklady řízení apod.). Je nutné zdůraznit, že závazky vznikly v důsledku špatného rozhodování Úřadu Regionální rady (pod metodickým vedením Ministerstva financí a Ministerstva pro místní rozvoj) a následně neúspěšného vedení sporů s příjemci dotace a protože Ústecký kraj nemá v této věci žádnou právní povinnost, je usnesení k financování nekrytých závazků zpracováno variantně.

Přílohou dopisu byl doručen návrh trojstranné smlouvy mezi Regionální radou, Ústeckým krajem a Karlovarským krajem. Návrh obsahoval tři varianty řešení dofinancování potencionálních závazků ze strany Ústeckého a Karlovarského kraje:

Varianta A)

Závazky kraje uhradí v poměrech financování, jakým byly propláceny dotace Regionální radě, tj. ÚK 2/3 a KK 1/3.

Varianta B)

Závazky budou hrazeny kraji podle území, na kterém se projekt, ze kterého závazek vznikl, nachází. Závazek uhradí ten kraj, na jehož území byl projekt realizován.

Varianta C)

Závazky uhradí kraje rovným dílem, každý tedy jednu polovinu.

K návrhu smlouvy byl vyžádán přehled projektů, kterých se potenciální závazky týkají a přehled částek, ze kterých se skládá suma potenciálních nekrytých závazků s rozdělením na úroky z prodlení a náklady řízení. Ke dni 13. 11. 2019 činil odhadovaný objem nekrytých závazků 16.123.440,03 Kč, z toho závazky související s projekty realizovanými na území Ústeckého kraje činily 4.403.389,82 Kč. Pro Ústecký kraj byla jednoznačně nejvýhodnější varianta B, kdy by nárok na rozpočet Ústeckého kraje 2.201.694,91 Kč (polovina ze 4.403.389,82 Kč).

Rada Ústeckého kraje vyjádřila na zasedání dne 20. 11. 2019 ochotu k jednání o financování těchto závazků v poměru 50 % k celku ze zdrojů krajů, jenž představuje dotaci na výdaje zároveň kryté ve výši 50 % ze zdrojů státního rozpočtu. Zároveň uložila PhDr. Martinovi Klikovi, MBA, DBA, 1. náměstkovi hejtmana Ústeckého kraje, jednat se zástupci Karlovarského kraje.

Zastupitelstvo Ústeckého kraje na zasedání dne 9. 12. 2019 rozhodlo usnesením č. 046/25Z/2019 o financování nekrytých závazků Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad (dále jako „RRRS SZ“) podle území, na kterém se projekt, ze kterého závazek vznikl, nachází, a to v max. celkové výši 1.288.954,40 Kč a uložilo Radě Ústeckého kraje jednat s RRRS SZ a Karlovarským krajem o obsahu rámcové smlouvy o financování nekrytých závazků RRRS SZ.

I přes uskutečněná jednání zástupců obou dotčených krajů schválilo na zasedání dne 16. 12. 2019 Zastupitelstvo Karlovarského kraje návrh smlouvy o financování nekrytých závazků Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad nikoliv dle územního principu, ale dle poměru 1/2 Karlovarský kraj, 1/2 Ústecký kraj.

Protože se nepodařilo v zastupitelstvech krajů schválit jednotný princip financování nekrytých závazků a dle sdělení RRRS SZ podmiňuje MMR použití finančních prostředků státního rozpočtu vzájemnou dohodou krajů na celkovém řešení, pokračovala jednání i počátkem tohoto roku. Výsledkem je návrh financování nekrytých závazků v poměru 40% Ústecký kraj, 60% Karlovarský kraj. Tento poměr je oproti financování dle území pro Ústecký kraj nevýhodný, ale směřuje k nalezení kompromisu mezi postoji krajů a celkovému řešení při ukončování realizace ROP Severozápad, o které oba kraje usilují.

Vyjádření odboru LP k návrhu usnesení týkající se financování některých nekrytých závazků RRRS SZ:

Nejprve je třeba uvést, že Ústecký kraj nemá právní povinnost k financování navrhovaných (až) 50% nekrytých výdajů Regionální rady, a to ani na základě dřívějších vlastních usnesení (pokud je odboru LP známo).

V tomto směru již byl ze strany odboru LP zaslán e-mail ze dne 1. 8. 2019, z kterého citujeme:

„Dne 1.7.2019 Vláda ČR rozhodla, že závazky a další nekryté výdaje RRRS budou hrazeny státem pouze do výše maximálně 50% tohoto závazku. Dále bylo uloženo ministryni pro místní rozvoj mj. jednat s hejtmany o úhradách minimálně 50% z výše těchto závazků.

Podmínky pro využití tohoto usnesení jsou tedy tyto, cit.:

Předpoklady pro využití postupu navrhovaného prostřednictvím usnesení vlády jsou následující:

1) Regionální rada regionu soudržnosti prokazatelně nedisponuje dostatečnými zdroji k jejich krytí – v souvislosti s tímto bodem bude v rámci každé žádosti o rozpočtové opatření ověřován aktuální stav finančních prostředků regionálních rad regionů soudržnosti

2) Česká republika uhradí maximálně 50 % každého konkrétního závazku za předpokladu splnění bodu 1), a s odkazem na ustanovení § 16 b odst. 1 písm. c) zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, příslušné kraje uhradí zbývající část závazku.

V tomto směru, s ohledem na pravidla veřejné finanční kontroly, lze doporučit ke zvážení, pokud kraj na tento postup přistoupí, neposkytovat RRRS SZ žádné prostředky mimo předemtný systém.

V případě, že by kraj poskytl finanční prostředky na krytí závazků a dalších nekrytých výdajů v plné výši (pro případ, že k tomu není povinen), mohl by se zbavit možnosti, že by toto financování v důsledku aplikovaného usnesení vlády, bylo hrazeno z (až) ½ státem.

S ohledem na přístup státu k řešení závazků a dalších nekrytých výdajů RRRS, je dle mého názoru namístě, aby kraj minimalizoval míru dobrovolného financování ve výši 100%, neboť se tím nezbavuje 50% podílu na ostatních závazcích a nekrytých výdajích a ve své podstatě stát tak co do svého předpokládaného podílu ušetří.“

Ústecký kraj by tedy měl na sebe de facto převzít dobrovolný závazek k financování nekrytých výdajů právnické osoby zřízené na základě zákona Českou republikou. Dle základních pravidel veřejné finanční kontroly musí být každé vynaložení finančních prostředků zákonné, účelné, efektivní a hospodárné. Z právního pohledu tedy pouze pro jistotu připomínáme, že je nezbytné řádně takový záměr výdajů odůvodnit. Upozorňuji na to, že předemtné nekryté výdaje vznikají především s ohledem na to, že RRRS SZ byla neúspěšná při vedení řízení, což vyvolalo právě protistrany. Ústecký kraj však nerozhodoval o tom, zdali je správné se do takových sporů pouštět, resp. neparticipoval na vydávání samotných rozhodnutí, jež byla shledána nesprávnými. Hradíme následky zaviněného jednání někoho jiného.

Co se týká skutečnosti, že jde o spory ze smluv, na jejichž financování se Ústecký kraj dříve nepřímo podílel. Nelze k takovému argumentu zcela přihlížet, neboť nově vznikající závazky souvisí s činností RRRS SZ, nikoliv s původním účelem již poskytnuté dotace. Nyní bychom poskytovali dotaci ve větší části a za jiným účelem.

Pokud se jedná o výběr varianty, jedná se o ryze věcné a taktéž politické rozhodnutí.

Zastupitelé každopádně na sebe převezmou odpovědnost za rozhodnutí týkající se vzniku povinnosti k úhradě nekrytých výdajů RRRS SZ vyvolaných rozhodnutími RRRS SZ, za které nenese kraj odpovědnost. Dále je zde nutné zohlednit, že ve své podstatě Ústecký kraj přispívá, mimo jiné, sám sobě či své organizaci, neboť řada sporů a předpokládané náklady jsou z řízení, jehož je účastníkem.

S ohledem na skutečnost, že původní předložený návrh trojdohody ze strany RR SZ je velice široce vymezen, tedy není úplně zřejmé, jaké závazky mají být financovány, nelze tedy posoudit, zda nejde o závazky, které mohou vznikat proti zákonu nikoliv v souladu se zákonem, či by šlo o plnění, jímž je obcházen zákon (např. nevymáháním škody vzniklé porušením právních předpisů zaměstnanci RRRS SZ), proto je předkládán vlastní návrh smlouvy, který je obdobný jako již existující trojdohoda - smlouva o poskytnutí dotace Regionální radě regionu soudržnosti Severozápad na dofinancování závazků příjemcům dotací („vratky dotací“).

Na rozdíl od dříve řešeného případu dofinancování vrátek, kdy Ústecký kraj rozhodoval o již jednou financované spoluúčasti, tak nyní se jedná o věc zcela novou bez opory v minulosti. Podotýkáme, že se jedná o případ, kdy může být k poskytnutí dotace zavázáno následující zastupitelstvo.

V závěru cituje odbor LP stanovisko AK Kříženecký, které jsme již dříve obdrželi ve věci dobrovolného financování závazků ROP SZ - částečné financování plošné korekce:

K samotnému rozhodnutí zastupitelstva ze dne 19. 8. 2013 uvádíme následující. Z podkladů je patrné, že rozhodnutí bylo vedeno úmyslem neohrozit další čerpání dotací a rozvoj Ústeckého kraje. Na druhou stranu

je zde však skutečnost, že Ústecký kraj se na vzniku celé situace nijak nepříčinil, žádnou povinnost k této úhradě ne-měl a neměla být po něm ani požadována. Fakticky zde byl Ústecký kraj v důsledku postupu více subjektů, tj. obžalovaných, Evropské komise a České republiky, jejímž jménem jednala jednotlivá ministerstva, postaven před situací, kdy se mohl zachovat z právního hlediska správně a odmítnout jakoukoliv úhradu, či veden zájmem na rozvoji Ústeckého kraje tuto úhradu schválit a provést z vlastních prostředků, a tedy zvolit ze dvou zel to menší. Na tomto místě by tedy bylo možno dovozovat odpovědnost zastupitelů na schválení tohoto usnesení a tedy poskytnutí finančních prostředků ve výši 598.000.000,- Kč ve prospěch RRRS SZ (event. 41 zastupitelů, kteří tajnou volbou pro toto hlasování zvolili aklamaci), což může představovat porušení povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře a tedy primárně odpovědnost dle občanského zákoníku. Předmětné usnesení však bylo přijato prostřednictvím tajné volby, kdy někteří ze zastupitelů se při hlasování zdrželi a někteří hlasovali proti.

Stanovisko EK odboru:

Ekonomický odbor akceptuje předložený návrh smluvního vztahu, a to z toho důvodu, že ekonomicky výhodnější pro Ústecký kraj by byla varianta podle principů úhrady nákladů kraji, na jejichž území byl projekt realizován (viz usnesení Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 047/25Z/2019 ze dne 9. 12. 2019).

Zpracoval / konzultoval:

Pavel Hajšman, vedoucí odboru
regionálního rozvoje

Předkládá:

PhDr. Ing. Zdeněk Matouš (uvolněný zastupitel)

Schvalovací cesta:

1	Ing. Pavel Hajšman (vedoucí odboru)	 Ing. Pavel Hajšman
2	PhDr. Ing. Zdeněk Matouš (uvolněný zastupitel)	 PhDr. Ing. Zdeněk Matouš Ph.D., MBA

Podpis zpracovatele:

Radka Truhlářová